

Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	03.06.2020
Spisová značka:	3 Tdo 447/2020
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2020:3.TDO.447.2020.1
Typ rozhodnutí:	USNESENÍ
Heslo:	Dokazování
Dotčené předpisy:	§ 2 odst. 5,6 tr. ř.
Kategorie rozhodnutí:	D

3 Tdo 447/2020-3467

USNESENÍ

Nejvyšší soud rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 3. 6. 2020 o dovoláních, která podali obvinění **M. N.**, nar. XY v XY, trvale bytem XY, **J. V.**, nar. XY v XY, trvale bytem XY, a **Z. L.**, nar. XY v XY, trvale bytem XY, proti rozsudku Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 9. 2019, sp. zn. 1 To 43/2019, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Krajského soudu v Brně pod sp. zn. 53 T 7/2017, takto:

I. Podle § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu se dovolání obviněného **J. V. odmítá.**

II. Podle § 265i odst. 1 písm. e) trestního řádu se dovolání obviněných **M. N. a Z. L. odmítají.**

Odůvodnění:

1. Rozsudkem **Krajského soudu v Brně ze dne 21. 3. 2019, sp. zn. 53 T 7/2017**, byli uznáni vinnými obviněný **M. N.** ze spáchání zločinu krádeže podle § 205 odst. 1, 4 písm. a), odst. 5 písm. a) trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku (body 1–6), obviněný **J. V.** ze spáchání zločinu krádeže podle § 205 odst. 1, 4 písm. a), c) trestního zákoníku dílem dokonaný a dílem nedokonaný ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku (body 1–5, 7) a obviněný **Z. L.** ze spáchání zločinu krádeže podle § 205 odst. 1, 2, 4 písm. a), c) trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku (body 5, 7).

2. Za to byl podle § 205 odst. 5 trestního zákoníku obviněný **M. N.** odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání pěti roků a šesti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 70 odst. 1 trestního zákoníku byl obviněnému uložen trest propadnutí věci, částky 54.000 Kč a 50 euro, a podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku trest propadnutí v rozsudku specifikovaných telefonů a notebooku.

3. Obviněný **J. V.** za tento zločin a za sbíhající se zločin krádeže podle § 205 odst. 1, 4 písm. c) trestního zákoníku, kterým byl pravomocně uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 11. 2017, č. j. 3 T 225/2014-1379, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 26. 7. 2018, sp. zn. 68 To 49/2018, byl podle § 205 odst. 4 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku odsouzen k souhrnnému trestu odnětí svobody v trvání pěti roků a šesti měsíců, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl obviněnému dále uložen trest propadnutí v rozsudku specifikovaných věcí, navigace, telefonu a stolního počítače. Současně byl podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku zrušen výrok o trestu uložený mu rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 11. 2017, č. j. 3 T 225/2014-1379, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 26. 7. 2018, sp. zn. 68 To 49/2018, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

4. Obviněný **Z. L.** byl za tento zločin podle § 205 odst. 4 trestního zákoníku odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání tří roků, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařazen do věznice s ostrahou.

Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku byl obviněnému dále uložen trest propadnutí v rozsudku specifikovaného mobilního telefonu.

5. Tímtož rozsudkem bylo rozhodnuto o vině a trestu obviněných J. O., J. N., V. N. a J. O.

6. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu, § 229 odst. 1 trestního řádu a § 229 odst. 2 trestního řádu bylo rozhodnuto o nárocích poškozených na náhradu škody.

7. O odvoláních obviněných a státního zástupce proti předmětnému rozsudku rozhodl ve druhém stupni **Vrchní soud v Olomouci rozsudkem ze dne 12. 9. 2019, sp. zn. 1 To 43/2019**, jímž podle § 258 odst. 1 písm. b), d), e) a f), odst. 2 trestního řádu zrušil z podnětu odvolání obviněných J. V. a Z. L. a poškozené V. T. napadený rozsudek v celém rozsahu ve vztahu k obviněným J. V. a Z. L. a ve výrocích o náhradě škody ve vztahu k poškozené V. T. a za splnění podmínek podle § 259 odst. 3 trestního řádu nově rozhodl tak, že na upraveném skutkovém základě uznal vinnými obviněného J. V. ze spáchání zločinu krádeže podle § 205 odst. 1, 4 písm. a), c) trestního zákoníku, dílem dokonaným a dílem nedokonaným ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, a obviněného Z. L. ze spáchání zločinu krádeže podle § 205 odst. 1, 3, 4 písm. a) trestního zákoníku ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Za to a za sbíhající se zločin krádeže podle § 205 odst. 1, 4 písm. c) trestního zákoníku, kterým byl pravomocně uznán vinným rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 11. 2017, č. j. 3 T 225/2014-1379, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 26. 7. 2018, sp. zn. 68 To 49/2018, uložil obviněnému J. V. podle § 205 odst. 4 trestního zákoníku za použití § 43 odst. 2 trestního zákoníku souhrnný trest odnětí svobody v trvání pěti roků a šesti měsíců, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku obviněnému dále uložil trest propadnutí v rozsudku specifikovaných věcí, navigace, telefonu a stolního počítače. Současně zrušil podle § 43 odst. 2 trestního zákoníku výrok o trestu uložený mu rozsudkem Okresního soudu v Šumperku ze dne 15. 11. 2017, č. j. 3 T 225/2014-1379, ve spojení s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě, pobočka v Olomouci, ze dne 26. 7. 2018, sp. zn. 68 To 49/2018, jakož i všechna další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Obviněnému Z. L. uložil podle § 205 odst. 4 trestního zákoníku trest odnětí svobody v trvání dvou roků, pro jehož výkon jej podle § 56 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku zařadil do věznice s ostrahou. Podle § 70 odst. 2 písm. a) trestního zákoníku obviněnému dále uložil trest propadnutí věcí, v rozsudku specifikovaného mobilního telefonu. Podle § 228 odst. 1 trestního řádu a § 229 odst. 2 trestního řádu rozhodl o povinnosti obviněných k náhradě škody. Naproti tomu obviněné J. V. a Z. L. podle § 226 písm. b) trestního řádu zprostil obžaloby Krajského státního zastupitelství v Brně, pobočky v Jihlavě, ze dne 16. 5. 2017, sp. zn. 4 KZV 3/2016, pro skutek popsany v napadeném rozsudku pod bodem 7, neboť v žalobním návrhu označený skutek ve vztahu k obviněným J. V. a Z. L. není trestným činem. Podle § 256 trestního řádu odvolací soud zamítl odvolání obviněného M. N. a státního zástupce. Současně odvolací soud rozhodl o odvoláních dalších obviněných.

8. Shora citované rozhodnutí odvolacího soudu napadli dovoláními obvinění M. N., J. V. a Z. L.

9. **Obviněný M. N.** v dovolání uplatnil důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu. Namítl, že jednání bylo nesprávně posouzeno jako pokus trestného činu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku, ačkoliv nebyl naplněn znak bezprostřednosti jednání směřujícího k dokonání trestného činu. Ve vztahu ke skutku pod bodem 1 obviněný uvedl, že považuje právní kvalifikaci za správnou, nesouhlasí však se skutkovými závěry. V případě skutku pod bodem 2 má obviněný za to, že došlo pouze k pokusu trestného činu krádeže, a to dřevní hmoty v objemu 46,77 m³ se škodou ve výši 75.522 Kč, nikoliv k dokonání trestného činu v tomto rozsahu a k pokusu trestného činu jednáním směřujícím k těžbě 200 m³ dřevní hmoty. Podle obviněného nemohlo dojít k dokonání trestného činu krádeže, pokud dřevní hmota nebyla z pozemku odvezena a prodána. Vytěžení dřeva a jeho příprava k odvozu a prodeji je podle obviněného pouze pokusem trestného činu. Pokud se totiž dřevní hmota nachází na pozemku, kde byla vytěžena, nedošlo k odnětí věci z dispozice jejího vlastníka. K tomu obviněný odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 9. 2007, sp. zn. 8 Tdo 1092/2007, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2012, sp. zn. 7 Tdo 1459/2011, a rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 1. 2. 2017, sp. zn. 3 Tdo 1/2017, a rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 13. 10. 1997, sp. zn. 11 To 435/97. Samotný objem 200 m³ dřevní hmoty, který měl být vytěžen, považuje za pouhý hrubý odhad bez náležité kvantifikace. Ve vztahu ke skutku pod bodem 3 obviněný namítl, že došlo k neoprávněné těžbě celkem tří stromů o objemu dřevní hmoty 2,38 m³ v hodnotě 3.964 Kč. Soudy dovozený objem 1.172 m³ v hodnotě 1.786.730 Kč považuje obviněný za pouhou hru s čísly, která navíc vychází jen z tabulkových hodnot tzv. lesních hospodářských osnov. Takové množství dřevní hmoty by se nedalo vytěžit najednou, ale jednání obviněných by muselo být minimálně v nočních hodinách přerušeno. Tento skutek měl být posouzen jen jako pokus trestného činu ve vztahu k objemu dřevní hmoty 2,38 m³. U skutku pod bodem 4 nesouhlasí obviněný s tím, že bylo vytěženo 447,92 m³ dřevní hmoty. Soudy podle obviněného nesprávně opřely své závěry o znalecký posudek Ing. Pavla Kotka, který operoval s 271 pařezy, přestože podle ohledání místa činu

bylo změřeno jen 137 pařezů. Podle obviněného tak existují pochybnosti o správnosti zjištění skutkového stavu a mělo být postupováno ve prospěch obviněného. Na tomto základě se obviněný domnívá, že jednání mělo být kvalifikováno jako dokonání trestného činu v případě dřevní hmoty v objemu 150,18 m³ a jako pokus trestného činu u objemu 127,03 m³. V případě skutků pod body 5 a 6 obviněný namítl, že samotná těžba nebyla ani zahájena, proto jednání dospělo pouze do stadia přípravy trestného činu krádeže.

10. *Obviněný M. N. proto navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil rozsudek Vrchního soudu v Olomouci ze dne 12. 9. 2019, č. j. 1 To 43/2019-3225, a přikázal Vrchnímu soudu v Olomouci, aby věc znovu projednal a rozhodl.*

11. **Obviněný J. V.** v dovolání uplatnil důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu. Obviněný namítl, že odvolací soud se dopustil vážného pochybení spočívajícího v nesprávném právním posouzení skutku, když rozhodná skutková zjištění neposkytují dostatečný podklad pro závěr, že se obviněný měl dopustit skutků pod bodem 1, 2, a 3 obžaloby. Soudy staví svá rozhodnutí de facto pouze na výpovědi obviněného J. O., která však nemá oporu v dalších provedených důkazech. Jeho výpověď nebyla hodnocena v kontextu výpovědí dalších obviněných, svědků a listinných důkazů. Soudy podle obviněného postupovaly v rozporu se zásadou „v pochybnostech ve prospěch obviněného“. Obhajoba obviněného nebyla vyvrácena. Obviněný se dále podrobně vyjádřil k jednotlivým důkazům a popsal svůj náhled na to, jak by měly být hodnoceny. Nesouhlasí rovněž s tím, že soudy vycházely při stanovení objemu dřevní hmoty ze znaleckého posudku Ing. Kotka, přestože znalecký posudek Ing. Bruknera vyzníval více ve prospěch obviněných. Obviněný soudům dále vytkl, že neprovedly jím navržené důkazy a své rozhodnutí dostatečně nezdůvodnily.

12. *Obviněný J. V. proto navrhl, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí v plném rozsahu zrušil a nařídil soudu odvolacímu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.*

13. **Obviněný Z. L.** v dovolání uplatnil důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu. Obviněný namítl, že odvolací soud rozhodl o vině a trestu obviněného pouze na podkladě naprosto neprůkazných odposlechlů z telefonních hovorů. Bez jakýchkoliv pochybností nelze na podkladě provedených důkazů učinit závěr, že by obviněný věděl o nelegálnosti těžby. Obviněný nevěděl, že byl součástí nějaké skupiny obviněných a neznal ostatní obviněné, kromě J. V. Jeho jednání je posuzováno naprosto odlišně, než je tomu u svědka T. K., přestože jejich jednání jsou zcela totožná. Jelikož z žádného důkazu prokazatelně nevyplývá jeho vina, mělo být postupováno v souladu se zásadou in dubio pro reo. Subjektivní stránka trestného činu krádeže nemohla být z uvedených důvodů naplněna.

14. *Obviněný Z. L. proto navrhl, aby Nejvyšší soud napadené rozhodnutí v plném rozsahu zrušil a nařídil soudu odvolacímu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.*

15. Opis dovolání obviněných byly předsedou senátu soudu prvního stupně za podmínek § 265h odst. 2 trestního řádu zaslány k **vyjádření nejvyššímu státnímu zástupci**. Státní zástupce činný u Nejvyššího státního zastupitelství k dovoláním uvedl, že obvinění opakují ve svých dovoláních obhajobu, kterou uplatnili již před nalézacím soudem a kterou shrnuli ve svých odvoláních, přičemž podstatná část textu jejich dovolání je dílem i doslovně shodná s textem předchozích odvolání. S těmito námitkami se již vypořádaly soudy v odůvodnění svých rozhodnutí a státní zástupce se s argumentací soudů ztotožňuje. Námitky porušení zásady in dubio pro reo neodpovídají podle státního zástupce žádnému z dovolacích důvodů. Pokud dovolatel V. v dovolání namítl i porušení zásady materiální pravdy, státní zástupce poukázal na to, že zásada materiální (objektivní) pravdy byla platným trestním řádem opuštěna již před více než čtvrt stoletím novelou provedenou zákonem č. 292/1993 Sb. Od 1. 1. 1994 již § 2 odst. 5 trestního řádu zásadu materiální pravdy neobsahuje a tato zásada se neuplatňuje. Navíc se jednalo o zásadu procesní a nikoliv hmotněprávní. Pokud obvinění namítají existenci tzv. opomenutých důkazů, považuje státní zástupce za dostatečný způsob, jímž se s navrženými důkazy soudy vypořádaly ve svých rozhodnutích.

16. Za námitku proti právnímu posouzení skutku považuje státní zástupce obecné sdělení dovolatele L., že jeho jednání bylo stejné jako jednání svědka K. a stejně jako svědek by tedy stíhán být neměl. K tomu státní zástupce odkázal na odst. 8 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu, v němž soud výslovně uvedl, že jmenovaný svědek „nevěděl o padělané plné moci“.

17. K námitce obviněného N., podle které převážná část jeho jednání byla nesprávně posouzena jako vyšší vývojové stadium trestného činu – dokonání namísto pokusu (skutek č. 2, 3, 4) a pokus namísto přípravy (skutek č. 5, 6), státní zástupce uvedl, že touto obhajobou se zevrubně zabýval odvolací soud v odstavcích 30 a 37 odůvodnění svého rozsudku a s jeho argumentací se státní zástupce ztotožňuje. K tomu doplnil, že skutek dovolatele byl nalézacím soudem posouzen toliko jako pokus předmětného zločinu. Pro právní posouzení skutku proto nemůže být rozhodné, zda a v jaké části byl tento trestný čin dílem dokonán. Dílejší dokonání by se nemohlo nijak projevit v právním posouzení skutku. Podle § 39 odst. 6 písm. c) trestního zákoníku by se mohlo projevit jen v přísnosti uloženého

trestu. Nepřiměřenost trestu však žádný dovolací důvod nezakládá a dovolatel ji ani nenamítl. Pokud tedy dovolatel ke „skutku“ (přesněji dílčímu útoku) č. 2 tvrdí, že pouhým vytěžením vzrostlých stromů nedošlo k dokonání činu, není toto tvrzení v žádném rozporu s právním posouzením skutku nalézacím soudem. Pokud dovolatel odmítá svůj pokus ohledně útoku č. 3 analogií se zlodějem auta v autobazaru nebo se zlodějem zboží v prodejně, nepovažuje státní zástupce takovou analogii za přílehavou. Dovolateli totiž není kladeno za vinu, že by chtěl z lesa odcizit jeden strom, nebo skupinu konkrétních stromů. Od počátku se jednalo o neoprávněnou těžbu – tedy vytěžení určené oblasti lesa. Právě takto určenou oblast měl dovolatel vytipovat a ostatní členové skupiny vytěžit. Toto jednání mělo být zakrýváno podvodně vylákaným povolením těžby. Pokud by bylo možno takové jednání přirovnat ke krádeži v autobazaru či v prodejně, musel by takový pachatel nejprve podvodně získat doklady, že je vlastníkem všech vozidel v autobazaru a poté přistoupit k jejich postupnému odvážení. Po odvezení prvního vozidla by se jistě nemohl hájit tím, že jeho úmysl nesměřoval k odvozu všech, když si podmínky pro odvoz všech automobilů sjednal a neměl žádný rozumný důvod, proč by v odvážení vozidel nepokračoval. Obdobně by se v supermarketu musel takový pachatel prokázat podvodným osvědčením, že mu majitel předmětné prodejny všechno zboží vystavené v regálech prodal nebo daroval. Ani zde by nemohl po odebrání zboží z prvního regálu tvrdit, že jeho úmysl nesměřoval k převzetí ostatního zboží. Z uvedeného důvodu nalézacímu soudu nic nebránilo, aby vztáhl vinu dovolatele na celý objem zamýšlené těžby a nikoliv jen na skutečně vytěžené tři stromy. Ohledně útoku č. 4 spočívají námitky dovolatele pouze v porušení zásady in dubio pro reo.

18. Na právní posouzení skutku by mohlo mít vliv teprve tvrzení dovolatele, že útoky č. 5 a 6 nepřesáhly fázi přípravy. Dovatel poukazuje na to, že v prvním případě se těžaři na místo dostavili, ale těžbu nezačali, ve druhém se ani nedostavili. K útoku č. 5 odkázal státní zástupce na popis skutku v nezrušené části rozsudku nalézacího soudu, podle něhož dostavivši se lesní dělníci „... započali s těžbou 194 m³ dřevní hmoty z uvedeného lesního porostu ...“. K tomu lze poznamenat, že odvolací soud u ostatních obviněných zpřesnil tento útok tak, že lesní dělníci zahájili uvedenou těžbu „výřezem náletového křoví“ – blíže viz v popisu skutku a v odstavci 30 odůvodnění rozsudku nalézacího soudu. K útoku č. 6 státní zástupce dodal nad rámec argumentace odvolacího soudu v odstavcích 30 a 37 odůvodnění jeho rozsudku, že obvinění odstranili všechny administrativní překážky těžby a sjednali si konkrétní osoby, které v konkrétní den těžbu provedou, a tím odstranili rozhodující administrativní a organizační překážky a bezprostředně již ohrozili předmět útoku. Svou podstatou se jednalo o jakési „otevření administrativních dveří“ a o „konečné organizační zajištění“. Obvinění nemuseli dále již činit nic. Lesní dělníci v podobě živých nástrojů by pozemek vytěžili. Vytěžení zabránila nečekaná překážka technická. K rozlišení pouhé přípravy od pokusu odkázal státní zástupce na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 3. 2013, sp. zn. 8 Tdo 1395/2012. V dovolatelově věci je podle státního zástupce rozhodné, že se svým jednáním podílel na iniciativním postupu celé organizované skupiny a že výsledkem jeho jednání mělo být i při útoku č. 6 vytěžení předmětného lesa. Z uvedených důvodů považuje i právní posouzení této části skutku za správné a dovolání dovolatele N. za zjevně neopodstatněné.

19. *Státní zástupce proto navrhl, aby Nejvyšší soud dovolání obviněného V. podle § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu odmítl, neboť bylo podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b trestního řádu a aby dovolání obviněných N. a L. odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) trestního řádu, neboť jde o dovolání zjevně neopodstatněné.*

20. Obvinění M. N., J. V. a Z. L. jsou podle § 265d odst. 1 písm. b) trestního řádu osobami oprávněnými k podání dovolání pro nesprávnost výroku rozhodnutí soudu, který se jich bezprostředně dotýká. Dovolání byla podána v zákonné dvouměsíční dovolací lhůtě (§ 265e odst. 1 trestního řádu), prostřednictvím obhájců (§ 265d odst. 2 věta první trestního řádu) a současně splňují formální a obsahové náležitosti předpokládané v § 265f odst. 1 trestního řádu.

21. **Nejvyšší soud jako soud dovolací** (§ 265c trestního řádu) zkoumal, zda v předmětné věci jsou splněny podmínky přípustnosti dovolání podle § 265a trestního řádu. Shledal, že dovolání jsou přípustná podle § 265a odst. 1, 2 písm. a) trestního řádu, resp. § 265a odst. 1, 2 písm. h) trestního řádu v případě obviněného M. N.

22. Poněvadž dovolání lze podat jen z důvodů uvedených v § 265b trestního řádu, bylo dále zapotřebí posoudit, zda konkrétní důvody, o které obvinění dovolání opírají, lze podřadit pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu, na který je v dovoláních odkazováno. Toto zjištění má zásadní význam z hlediska splnění podmínek pro provedení přezkumu napadeného rozhodnutí dovolacím soudem (srov. § 265i odst. 1, 3 trestního řádu).

23. Důvod dovolání podle **§ 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu** je dán v případech, kdy rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Uvedenou formulací zákon vyjadřuje, že dovolání je určeno k nápravě právních vad rozhodnutí ve věci samé, pokud tyto vady spočívají v právním posouzení skutku nebo jiných skutečností podle norem hmotného práva, nikoliv z hlediska procesních předpisů. To znamená, že s poukazem na uvedený dovolací důvod se není možné domáhat přezkoumání skutkových zjištění, na nichž je napadené rozhodnutí založeno. Soudy zjištěný skutkový stav věci, kterým je dovolací soud

vázán, je při rozhodování o dovolání hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové povahy byly správně právně posouzeny, tj. zda jsou právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Na podkladě tohoto dovolacího důvodu proto nelze hodnotit správnost a úplnost skutkového stavu ve smyslu § 2 odst. 5, 6 trestního řádu. Dovolací soud přitom musí vycházet ze skutkového stavu tak, jak byl zjištěn v průběhu trestního řízení a jak je vyjádřen především ve výroku odsuzujícího rozsudku a rozveden v jeho odůvodnění, a je povinen zjistit, zda je právní posouzení skutku v souladu s vyjádřením způsobu jednání v příslušné skutkové podstatě trestného činu s ohledem na zjištěný skutkový stav. Těžiště dokazování je totiž v řízení před soudem prvního stupně a jeho skutkové závěry může doplňovat, popřípadě korigovat jen soud druhého stupně v řízení o řádném opravném prostředku (§ 259 odst. 3 trestního řádu, § 263 odst. 6, 7 trestního řádu). Tím je naplněno základní právo obviněného dosáhnout přezkoumání věci ve dvoustupňovém řízení ve smyslu čl. 13 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 2 odst. 1 Protokolu č. 7 k Úmluvě. Dovolací soud není obecnou třetí instancí zaměřenou na přezkoumání všech rozhodnutí soudů druhého stupně a samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění nemůže posuzovat už jen z toho důvodu, že není oprávněn bez dalšího přehodnocovat provedené důkazy, aniž by je mohl podle zásad ústnosti a bezprostřednosti v řízení o dovolání sám provádět (srov. omezený rozsah dokazování v dovolacím řízení podle § 265r odst. 7 trestního řádu). Pokud by zákonodárce zamýšlel povolát Nejvyšší soud jako třetí stupeň plného přezkumu, nepředepisoval by (taxativně) velmi úzké vymezení dovolacích důvodů (k tomu viz např. usnesení Ústavního soudu ze dne 27. 5. 2004, sp. zn. IV. ÚS 73/03).

24. Tento závěr učinil Nejvyšší soud při znalosti právního názoru vyjádřeného v konstantní judikatuře Ústavního soudu, podle něž – s ohledem na právo obviněného na spravedlivý proces – je nutno o relevanci námitek proti skutkovým zjištěním uvažovat i v dovolacím řízení v těch případech, kdy je dán extrémní rozpor mezi skutkovým stavem věci v soudy dovozené podobě a provedenými důkazy (k tomu např. nálezy Ústavního soudu ve věcech sp. zn. I. ÚS 4/04 nebo sp. zn. III. ÚS 3136/09). Extrémní rozpor je ovšem dán tehdy, jestliže zásadní skutková zjištění v rozhodnutí zcela chybí vzhledem k absenci příslušných důkazů, nebo zjevně nemají žádnou vazbu na soudem deklarovaný obsah provedení dokazování, či jsou dokonce opakem toho, co bylo skutečným obsahem dokazování.

25. Takovými vadami však napadená rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci ani Krajského soudu v Brně netrpěla. Soud prvního stupně se ve svém rozsudku s provedenými důkazy vypořádal jak jednotlivě, tak i ve vzájemných souvislostech. Přitom vyhodnotil jejich obsah a zároveň podrobně vyložil a odůvodnil (§ 125 odst. 1 trestního řádu), jaké skutečnosti vzal za prokazané. Odvolací soud po provedeném přezkumu (§ 254 odst. 1 trestního řádu) neměl ke skutkovým zjištěním soudu prvního stupně týkajících se jednání popsaných pod body 1 až 5 žádných výhrad, ke skutkům pod body 6 až 8 sám doplnil dokazování a na tomto základě související skutková zjištění zpřesnil. Ve svém rozhodnutí zdůraznil obsah usvědčujících důkazů a vypořádal se s odvolacími námitkami obviněných. Sám analyzoval důkazní situaci a přesvědčivě vyložil, proč o skutkovém stavu věci nepřetrvávají důvodné pochybnosti. Nelze říci, že by byl v projednávaném případě skutkový stav věci zjišťován povrchně, anebo že by byl výsledek řízení toliko projevem nepřipustné soudní libovůle.

26. Proto nemohou deklarovanému dovolacímu důvodu odpovídat žádné výhrady obviněných, jež zpochybňují skutkové závěry soudů. Jedná se především o nesouhlas se závěry soudů ohledně množství dřevní hmoty, kterou hodlali obvinění nechat vytěžit, vycházející především ze znaleckého posudku Ing. Pavla Kotka (obvinění M. N. a J. V.), a poukaz na údajně nepřesvědčivé hodnocení důkazů a postup soudů v rozporu se zásadou *in dubio pro reo* (obvinění J. V. a Z. L.). Taková dovolací argumentace obviněných byla založena výlučně na zpochybňování zjištěného skutkového stavu věci v rozhodnutích soudů obou stupňů. Jejich námitky nenapadaly právní posouzení skutku, nýbrž se snažili jejich prostřednictvím prosadit vlastní pohled na provádění a hodnocení důkazů, jehož výsledkem by byly odlišné skutkové závěry. To je ostatně patrné již z toho, že pravidlo *in dubio pro reo*, na něž v této souvislosti odkazovali, a které plyne ze zásady *presumpce nevinny*, má vztah ke zjišťování skutkového stavu věci na základě provedení dokazování. Toto pravidlo se týká právě jen otázek skutkových, nikoliv otázky právního posouzení skutku či otázky jiného hmotněprávního posouzení. Námitkami tohoto typu tudíž deklarovaný dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu nenaplnili. Nezaložili tím ani přezkumnou povinnost Nejvyššího soudu.

27. Nad její rámec Nejvyšší soud uvádí, že veškeré výhrady obsažené v dovolání uplatnili obvinění již v řádném opravném prostředku. Odvolací soud se s nimi přiléhavě a přesvědčivě vypořádal, přičemž na příslušné pasáže jeho rozhodnutí lze plně odkázat. Provedeným dokazováním bylo jednoznačně prokázáno, že obvinění vytvořili organizovanou skupinu, jejímž cílem bylo vytěžit dřevní hmotu nacházející se na lesních pozemcích, jejichž vlastníci nebyli v katastru nemovitostí jasně či dostatečně identifikováni, případně žili v zahraničí. Obviněný M. N. ve skupině tipoval vhodné lesní pozemky, ze kterých by bylo možné těžbou odcizit dřevní hmotu, obviněný J. V. zajišťoval těžáře a osoby, které se podle padělaných kupních smluv měly stát vlastníky vytěženého dříví. Obviněný Z. L. pak u skutku pod bodem 5 při vědomí nelegálnosti těžby předložil Městskému úřadu Nová Paka, odboru

životního prostředí, padělanou plnou moc s cílem získat pro skupinu závazné lesní hospodářské osnovy a tím i povolení provést těžbu předmětného lesního porostu v rozsahu těchto osnov. Pokud jde o příslušné množství dřevní hmoty, pak soudy oprávněně opřely svá zjištění o znalecký posudek Ing. Pavla Kotka, oproti závěrům znaleckého posudku Ing. Vlastimila Bruknera, jelikož první ze znaleckých posudků nestál osamoceně, nýbrž korespondoval s řadou dalších provedených důkazů, zejména výpověďmi svědků D. K., M. S., T. S. i J. S. a lesními hospodářskými osnovami na každou parcelu. Naproti tomu Ing. Brukner vycházel při zpracování posudku především z listinných podkladů, fotografie z místa činu neviděl a lesní porosty sám navštívil až po více než třech letech od těžby. Soudy se tak nemohly přiklonit k závěrům znaleckého posudku Ing. Bruknera jen proto, že vyníval pro obviněné příznivěji.

28. Jak vyplývá z dosud uvedeného, **obviněný J. V.** v dovolání uplatnil výlučně námitky skutkového charakteru, jež svým obsahem uplatněnému důvodu dovolání podle § 265b odst. 1 písm. g) trestního řádu neodpovídají.

29. **Obviněný Z. L.** v rámci uplatněného dovolacího důvodu relevantně namítl, že rozhodná skutková zjištění v jeho případě nenaplnují subjektivní stránku trestného činu krádeže. Jeho výhradám přesto nelze přisvědčit, protože v podstatě argumentoval pouze tím, že ve skutečnosti nevěděl o nelegálnosti těžby. Jeho tvrzení je však v rozporu se skutkovými závěry soudů, podle kterých naopak o nelegálnosti těžby věděl. Soudy přitom vycházely zejména z výpovědi obviněného J. O., který velice podrobně popsal jednotlivé schůzky, včetně schůzky s obviněným Z. L. Výpověď obviněného O. považovaly soudy za věrohodnou, jelikož je podporována obsahem zaznamenaného telekomunikačního provozu i dalšími listinnými a písemnými doklady ze spisového materiálu. V případě obviněného Z. L. lze proto považovat veškeré okolnosti vztahující se k vědomostní i volní složce zavinění za prokázané a závěr o naplnění subjektivní stránky daného trestného činu za odpovídající.

30. Pokud jde o **obviněného M. N.**, pak deklarovanému důvodu dovolání odpovídaly ty výhrady, jež směřovaly do oblasti právního posouzení vývojových stadií trestného činu krádeže. Podstata jeho argumentace spočívala v tom, že převážná část jeho jednání byla nesprávně posouzena jako vyšší vývojové stadium trestného činu. Obviněný se domnívá, že trestný čin krádeže by v posuzovaném případě byl dokonán teprve tehdy, pokud by lesní dělníci stačili vytěžené dřevo odvézt z lesa a prodat. A za přípravu považuje situace, kdy dělníci ani nestačili zahájit vlastní těžbu.

31. K tomu je třeba zdůraznit, že obviněný byl uznán vinným zločinem krádeže ve stadiu pokusu podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku. Zločinu krádeže podle § 205 odst. 1, 4 písm. a), odst. 5 písm. a) trestního zákoníku se dopustí pachatel, který si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, spáchá čin jako člen organizované skupiny a způsobí činem škodu velkého rozsahu. Pachatel získává přisvojením možnost trvalé dispozice s cizí věcí, není však rozhodné, jak poté s věcí, co se jí zmocní, skutečně nakládá. Pachatel si přisvojí cizí věc tím, že se jí zmocní, jestliže věc odejme z dispozice vlastníka, oprávněného držitele nebo i faktického držitele a jestliže si tak zjedná možnost s věcí trvale nakládat podle své vůle sám (pachatelství) nebo zjedná takovou možnost společně s dalšími osobami buď jenom sobě, nebo jenom další osobě či osobám anebo sobě i dalším osobám (spolupachatelství). Zda věc je ještě v moci někoho jiného, se posuzuje s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu na základě obecných životních zvyklostí (blíže srov. Šámal, P. a kol. Trestní zákoník, 2. vydání, Praha: C. H. Beck, 2012, k § 205).

32. Jako pokus trestného činu se podle § 21 odst. 1 trestního zákoníku rozumí jednání, které bezprostředně směřuje k dokonání trestného činu a jehož se pachatel dopustil v úmyslu trestný čin spáchat, jestliže k dokonání trestného činu nedošlo. Jednání směřuje bezprostředně k dokonání trestného činu i tehdy, jestliže pachatel jen započal uskutečňovat jednání popsané ve skutkové podstatě trestného činu. Jako pokus však lze dokonce posoudit též jednání, jímž pachatel sice ještě nezačal naplňovat objektivní stránku trestného činu popsanou ve zvláštní části trestního zákoníku, ale které má přímý význam pro dokonání trestného činu a uskutečňuje se v bezprostřední časové souvislosti s následkem, který má nastat, a na místě, kde má dojít k následku trestného činu. V této souvislosti se hovoří o časové a místní určenosti pokusu. Jednání je v bezprostřední časové spojitosti s následkem, který má nastat, jestliže trestná činnost je již tak rozvinuta, že lze očekávat dokonání trestného činu, neboť pachatel podnikl již vše, co považoval za nezbytné, aby mohl přikročit k jednání popsanému ve skutkové podstatě, nebo již přímo směřuje k takovému jednání popsanému ve skutkové podstatě (časová určenost pokusu). O pokus pak půjde i tehdy, když pachatel dospěl ve vývoji trestné činnosti tak daleko, že se nalézá na místě trestného činu (místní určenost pokusu) bezprostředně před dokonáním trestného činu.

33. V projednávané věci je třeba zdůraznit, že charakter trestné činnosti spočívající v těžbě lesních porostů vyžadoval dlouhodobější přípravu. Šlo zejména o předchozí vytipování vhodných lesních pozemků, vyhotovení padělaných plných mocí údajných vlastníků, které posloužilo k vyzvednutí lesních hospodářských osnov, prohlídku pozemků a zaměření hranic a zajištění personálního a technického zabezpečení těžby. Ve všech případech byly tyto přípravné práce z hlediska obviněných dokončeny. V případě útoku pod bodem 1 došlo k vytěžení veškeré zamýšlené dřevní hmoty, jednalo se tedy o dokonání trestného činu. V případě skutků 2 až 6 soudy správně posoudily jednání jako pokus trestného činu krádeže. U útoků 2 až 4 již započala vlastní těžba dřevní hmoty (byla vykácena část lesa, přičemž v dalším postupu těžby zabránila dělníkům na místo přivolaná policie), obvinění tedy

prostřednictvím lesních dělníků již započali uskutečňovat jednání popsané ve skutkové podstatě trestného činu. V případě útoku pod body 5 a 6 se trestná činnost rozvinula do té míry, že lze uvažovat o časové i místní určenosti pokusu. V obou případech (poté, co obvinění učinili všechny potřebné předchozí kroky) byli na místě lesní dělníci s technikou. V případě pod bodem 5 již započali s výřezem náletového křoví a v těžbě jim zabránila přivolaná hlídka policie. V případě pod bodem 6 sice k těžbě nedošlo, ale jen v důsledku závady na těžícím stroji a následném zadržení obviněných O. a N. Ve všech případech se tedy trestná činnost obviněných dále nerozvinula pouze v důsledku okolností nezávislých na jejich vůli, ovšem obvinění učinili vše, co pro dokonání trestného činu považovali za potřebné. Právní kvalifikace činu nalézacím i odvolacím soudem je příslušná.

34. Podle § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu Nejvyšší soud dovolání odmítne, bylo-li podáno z jiného důvodu, než je uveden v § 265b trestního řádu. Protože ohledně obviněného J. V. dospěl k závěru, že dovolání nebylo podáno z důvodů stanovených zákonem, rozhodl v souladu s § 265i odst. 1 písm. b) trestního řádu o jeho odmítnutí, aniž by napadená rozhodnutí věcně přezkoumával podle kritérií uvedených v § 265i odst. 3 trestního řádu. Ve vztahu k obviněným M. N. a Z. L. neshledal Nejvyšší soud relevantně uplatněné dovolací námitky opodstatněnými, proto podaná dovolání podle § 265i odst. 1 písm. e) trestního řádu odmítl jako zjevně neopodstatněná. Za podmínek § 265r odst. 1 písm. a) trestního řádu bylo o odmítnutí dovolání rozhodnuto v neveřejném zasedání, aniž by k tomuto postupu zákon vyžadoval souhlasu stran [srov. § 265r odst. 1 písm. c) trestního řádu].

Poučení: Proti rozhodnutí o dovolání není s výjimkou obnovy řízení opravný prostředek přípustný (§ 265n trestního řádu).

V Brně dne 3. 6. 2020

JUDr. Pavel Šilhavec
předseda senátu